

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC 2019

Coordinació de Sida i Sexualitat

ÍNDEX:

➤ Introducció.....	3
➤ Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH.....	4
➤ Característiques sociodemogràfiques més rellevants.....	6
▪ Sexe i edat.....	6
▪ País d'origen.....	7
▪ Orientació sexual.....	8
▪ Motiu de la prova.....	9
▪ Ús del preservatiu amb la parella ocasional.....	9
➤ Comentaris, resum dels aspectes més rellevants.....	10

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC

Introducció

3

Des de l'any 2007, la Direcció General de Salut Pública i Participació impulsa la realització, a les Illes Balears, de les proves ràpides de detecció del VIH. Les primeres proves es varen fer en col·laboració amb ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears), en envelats instal·lats al carrer. Actualment es realitzen a les seus d'ALAS i de Metges del Món (Mallorca i Eivissa), en diferents UCA (Unitats de Conductes Addictives), al CAITS Mallorca (Centre de Diagnòstic i Tractament de les Infeccions de Transmissió Sexual), i a vuit oficines de farmàcia (veg. taula 1).

Els objectius d'aquest programa són els següents:

- Facilitar l'accés a la prova i incrementar el diagnòstic precoç.
- Augmentar la percepció de la vulnerabilitat enfront de la infecció.
- Informar i sensibilitzar la població de manera personalitzada sobre les mesures de prevenció i control del VIH.

La prova és gratuïta, excepte en les oficines de farmàcia (on el client aporta 5 € al cost total de la prova), i es regeix pels principis de voluntarietat (consentiment informat) i confidencialitat. La metodologia es basa en la tècnica de l'assessorament (*counselling*).

El test utilitzat és el Determine HIV 1/2 Ag/Ab Combo, que té una sensibilitat del 100 % i una especificitat del 99,7 %. Els resultats positius s'han de confirmar, per la qual cosa es deriven a la xarxa assistencial pública i se'n fa un seguiment.

Taula 1. Institucions/organismes on es fan proves ràpides de detecció del VIH

ALAS	Farmàcia Gisbert-Planas-Planas d'Inca
Metges del Món (Mallorca i Eivissa)	Farmàcia Frau-Frau de Palma
UCA de Mallorca	Farmàcia Sureda-Pedrals de Manacor
CAITS	Farmàcia Alcover Casasnoves, R (Portopí) de Palma
Farmàcia Vicens Caldentey de Palma	Farmàcia Grandío García de Maó
Farmàcia Besalduch-Besalduch de Sa Pobla	Farmàcia Josefa Torres Torres d'Eivissa

Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH del 2019

Proves realitzades per centres

Al llarg de l'any 2019 s'han fet **un total de 1.594 proves ràpides** en els diferents centres. D'aquestes 1594 proves en aquesta memòria es recull informació de 1.575, al no disposar de dades de les 19 proves restant.

Excepte la seu de Metges del Món d'Eivissa, una oficina de farmàcia de Menorca i una altra d'Eivissa, la resta de centres estan ubicats a Mallorca. Del total de proves s'han detectat 18 resultats positius (16 homes i 2 dones).

Centre	Proves	Positius
ALAS	623	11
Oficines de farmàcia	607	6
Metges del Món Mallorca	225	0
Metges del Món Eivissa	76	1
UCA	6	0
CAITS	57	0
Total	1.594	18

En el següents gràfics es pot veure l'evolució anual, des de l'inici del programa de les proves realitzades, i el percentatge de proves positives (veg. fig. 1 i 2).

Fig. 1. Evolució anual de proves realitzades

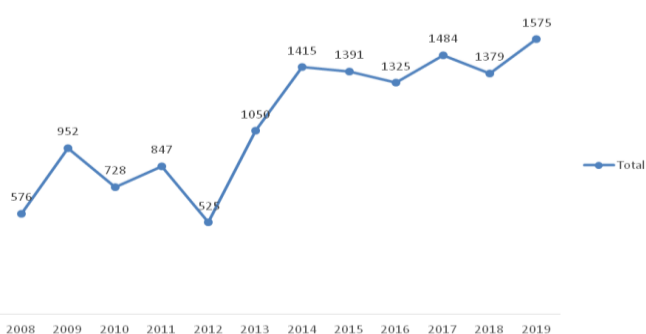
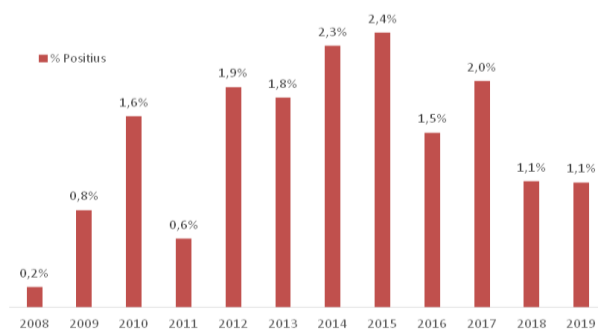

Fig. 2. Evolució anual del percentatge dels resultats positius

Característiques sociodemogràfiques més destacades

➤ Sexe i edat

El 62,5 % de les persones que s'han fet la prova són homes, i el 37,5 %, dones. El grup d'edat de 30-39 anys (30,6 %) és el més nombrós, seguit dels grups de majors de 40 anys (24,6 %) i de menors de 25 anys (21,9 %) (veg. fig. 3, fig.4 i fig.5).

6

Fig. 3. Distribució per sexe

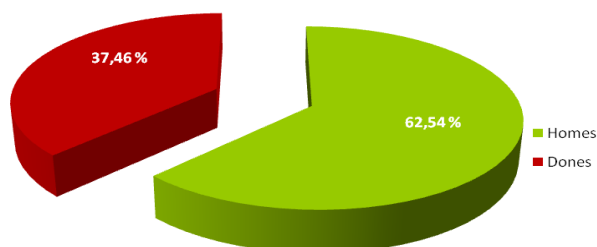

Fig. 4. Distribució per

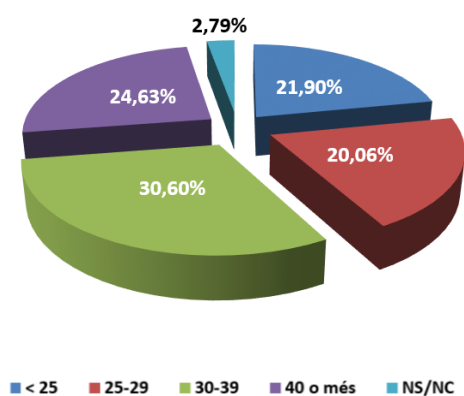
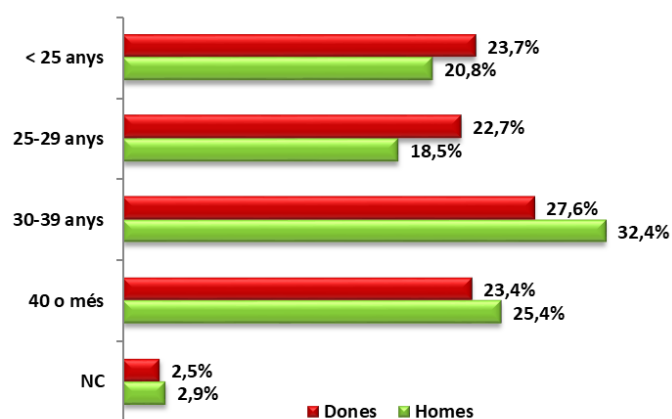

Fig. 5. Distribució per edat i sexe

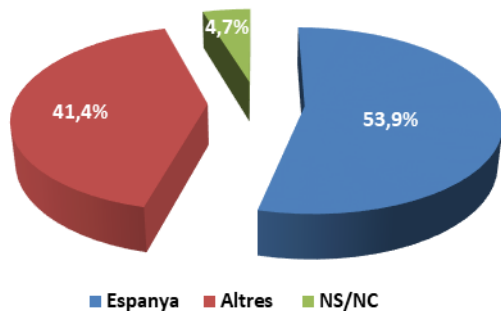

➤ País d'origen

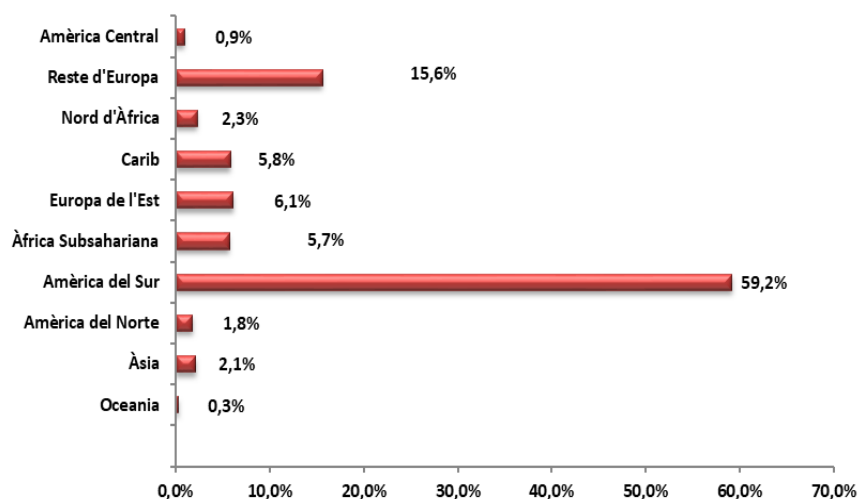
El 53,9 % són d'origen espanyol i el 41,4 % d'origen estranger, en el 4,7 % es desconeix la seva nacionalitat. Els països de procedència es distribueixen entre diverses zones geogràfiques, entre les quals la sud-americana és la zona amb el percentatge més alt (veg. fig. 6, fig. 7 i fig. 8).

7

Fig.6. País d'origen

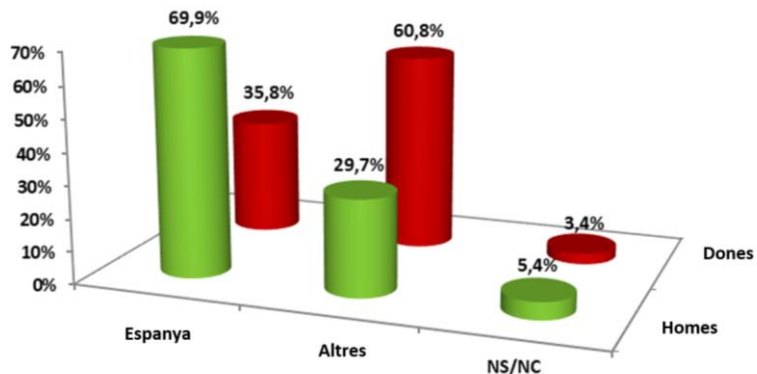
Fig.7. CAIB Distribució en zones geogràfiques d'origen, no Espanya

De les persones que han sol·licitat la prova, el percentatge de dones espanyoles és menor que el de les estrangeres (35,8 % vs. 60,8 %), mentre que el percentatge d'homes espanyols és més alt que el dels estrangers (64,9 % vs. 29,7 %) (veg. fig. 7).

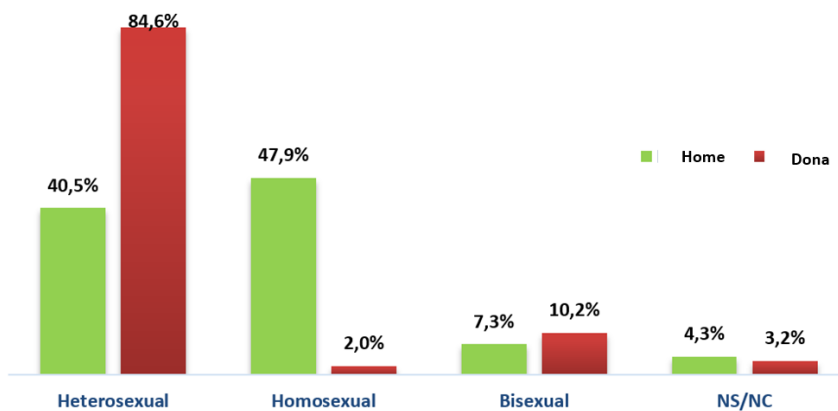
Fig. 8. Distribució per sexe i procedència

➤ **Orientació sexual**

El 57 % de les persones esmentades es defineixen com a heterossexuals; el 30,7 %, homossexuals, i el 8,4 %, bissexuals. La distribució de la tendència sexual, segons el sexe, queda representada en la figura 9.

Fig.9. Distribució per sexe i orientació sexual

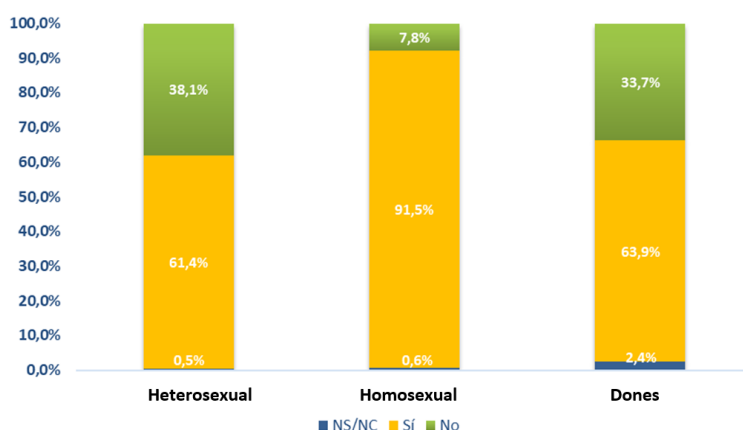

➤ Motiu de la prova

En el 95,6 % dels casos es coneix la pràctica de risc que motivà la sol·licitud de la prova. En el 95,7 % la causa que motivà la sol·licitud va ser una pràctica sexual de risc. Més de la meitat de les persones de la mostra (71,6 %) ja s'haurien fet una o més proves anteriorment. S'observa que són els homes que practiquen sexe amb homes els qui amb més freqüència repeteixen la prova (veg. fig. 10).

9

Fig. 10. Percentatge de persones que repeteixen la prova segons el sexe

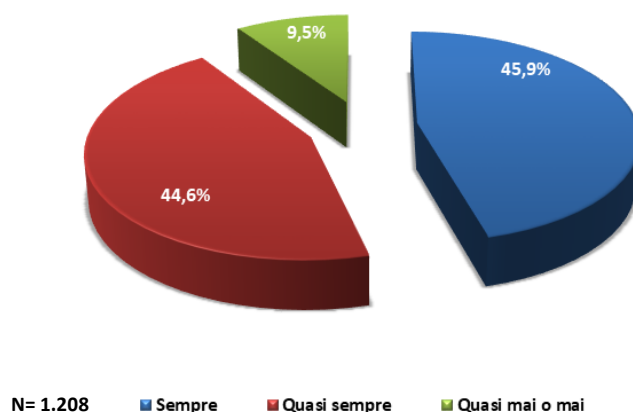

➤ Ús del preservatiu amb la parella ocasional

Un total de 1.208 persones han contestat la pregunta sobre l'ús del preservatiu amb les seves parelles ocasionals, el 45,9 % l'utilitzen sempre, el 44,6 % el fa servir quasi sempre i el 9,5 % no l'usa mai o quasi mai (ver fig. 11).

Fig.11. Ús del preservatiu amb la parella ocasional

L'ús del preservatiu sempre o quasi sempre amb les parelles ocasionals es superior entre les persones que no tenen parella estable envers les persones que tenen parella estable (82,4 % vs 60 %).

Comentaris, resum dels aspectes més rellevants

- Hi ha hagut 18 persones amb un resultat positiu de la prova, 16 homes i 2 dones, el que correspon al 1,1 % del total de les proves realitzades.
- L'edat del grup majoritari que es realitza la prova se situa en el rang de 30-39 anys (30,6 %) seguit del rang de majors de 40 anys (24,6 %) i del de menors de 25 anys (21,9 %).

- Com en anys anteriors, la major part de les persones que sol·liciten fer-se la prova són heterosexuales (57 %). La pràctica de risc que ha motivat la majoria de les proves ha estat la sexual (95,7 %), sense grans diferències per raó de sexe ni d'orientació sexual.
- Els qui es repeteixen més sovint la prova són els homes que practiquen sexe amb homes (91,5 % vs. el 63,9 % de les dones i el 61,4 % dels homes heterosexuales) .
- Del nombre de persones que respongueren la pregunta sobre l'ús del preservatiu, es dedueix que el 45,9 % utilitzaren sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals. Per contra, el 9,5 % no l'utilitzaren mai o quasi mai en les relacions ocasionals.